

Civilutskottets betänkande

1981/82:8

om styrmedel för introduktion av naturgas (prop. 1981/82:64)

Propositionen

Regeringen har i proposition 1981/82:64 (industridepartementet) föreslagit riksdagen

dels att anta förslagen till

1. lag om allmänna värmesystem,
2. lag om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar,
3. lag om ändring i lagen (1976:439) om statens va-nämnd,
4. lag om ändring i lagen (1976:841) om betalningsföreläggande för fordringar som skall prövas av statens va-nämnd,

dels godkänna vad i regeringsprotokollet förordats om

1. förutsättningar för statliga bostadslån,
2. vidgning av energisparstödet tillämpningsområde.

Yttrande (bilaga) över förslagen har inhämtats från näringsutskottet.

Utskottet

Civilutskottet har ingen annan mening än näringsutskottet beträffande lagförslagen under 1 och 2 ovan, vilka sålunda tillstyrks. Civilutskottet har inte heller någon erinran mot lagförslagen i övrigt.

När det gäller kreditstödet tillstyrker civilutskottet att anslutning till ett befintligt naturgassystem bör vara en förutsättning för statligt bostadslån till ny- eller ombyggnad.

Utskottet tillstyrker också att energilån skall få lämnas då befintliga bostadshus ansluts till ett naturgasnät. Dessa lån enligt energilåneförordningen (1981:589) utgår med 30 % av ett låneunderlag som avses täcka godtagbara kostnader för egna installationer och anslutningsavgift. De närmare reglerna torde komma att anges av bostadsstyrelsen liksom har skett beträffande t. ex. fjärrvärmeanslutning. Resterande del avses täckt med underliggande prioriterade krediter. Räntebidrag utgår inte för schablontaxerade småhus men lämnas i övriga fall. Förslaget torde innebära att de särskilda reglerna om ränte- och amorteringsfrihet inte skall tillämpas.

Under den övergångstid fram till år 1985 då värmeförsörjning erbjuds med stadsgas eller gasol skall enligt regeringsförslaget dessa energilån lämnas endast i de fall då den gamla energianläggningen måste bytas redan av andra skäl. Detta motiveras med att en övergång till stadsgas eller gasol inte minskar oljeberoendet.

Utskottet har emellertid funnit att det långsiktiga syftet skulle främjas om lån kunde lämnas även under denna övergångstid och att detta måste anses väga tyngre än de begränsade kostnader för staten som detta drar med sig. Utskottet förordar sålunda att energilån får lämnas före år 1985 utan den föreslagna begränsningen.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen antar förslagen till
 - a. lag om allmänna värmesystem,
 - b. lag om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar,
 - c. lag om ändring i lagen (1976:439) om statens va-nämnd,
 - d. lag om ändring i lagen (1976:841) om betalningsföreläggande för fordringar som skall prövas av statens va-nämnd,
2. att riksdagen godkänner vad i regeringsprotokollet förordats om förutsättningar för statliga bostadslån,
3. att riksdagen med anledning av regeringens förslag som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om en vidgning av energisparstödet tillämpningsområde.

Stockholm den 3 december 1981

På civilutskottets vägnar

KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Rolf Dahlberg (m), Kerstin Ekman (fp), Lars Henrikson (s), Thure Jadestig (s), Sven Eric Åkerfeldt (c), Maj-Lis Landberg (s), Bertil Danielsson (m), Kerstin Andersson i Hjärtum (c), Bertil Dahlén (fp), Ingvar Eriksson (m), Per Olof Håkansson (s), Lennart Nilsson (s), Margareta Palmqvist (s) och Bo Finnkvist (s).

Näringsutskottets yttrande

1981/82:2 y

över proposition 1981/82:64 om styrmedel för introduktion av naturgas

Till civilutskottet

Civilutskottet har berett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1981/82:64 om styrmedel för introduktion av naturgas. Näringsutskottet får anföra följande.

På förslag av näringsutskottet (NU 1979/80:70, rskr 1979/80:410) fattade riksdagen våren 1980 vissa beslut om introduktion av naturgas i Sverige. Bl. a. godkändes ett avtal mellan Sveriges och Danmarks regeringar om naturgassamarbete samt riktlinjer för genomförande av det s. k. Sydgasprojektet. Vid behandlingen våren 1981 av det årets proposition (1980/81:90) om riktlinjer för energipolitiken kunde utskottet (NU 1980/81:60 s. 49) konstatera att möjligheterna att introducera naturgas i Sverige hade förbättrats i olika avseenden under senare tid. Utskottet fann dock skäl att erinra om "de höga kostnader som är förknippade med en introduktion av naturgas i stor skala".

Den lagstiftning som föreslås i proposition 1981/82:64 inverkar inte direkt på förutsättningarna för naturgasintroduktion i Sverige. Den ger emellertid underlag för beslut som kan medverka till att ett naturgassystem som införs får så stor anslutning som möjligt redan från början och att kostnaderna sålunda kommer att delas av många.

Vad beträffar den föreslagna lagen om allmänna värmesystem har näringsutskottet ägnat uppmärksamhet åt två frågor. Den ena är om en sådan styrning till förmån för naturgasanvändning som lagen möjliggör kan anses innebära ett onödigt långtgående ingrepp i konsumenternas fria val, en mening som statens industriverk har hävdad. Denna fråga blir särskilt viktig om det skulle visa sig att det varit en väl optimistisk prognos när, såsom anförs i propositionen, "naturgasens kostnader har bedömts konkurrenskraftiga i förhållande till andra energislag". Den andra frågan är om det är rimligt att lagen, såsom föreslås, inte skall vara tillämplig på naturgasleveranser till fastigheter med industribyggnader eller byggnader inrättade för trädgårdsnäringen.

I båda de anförda frågorna kan näringsutskottet ansluta sig till regeringens uppfattning. Det blir, som framhålls i propositionen, i hög grad kommunerna som kommer att förfoga över de nya styrmedel som den nya lagstiftningen tillhandahåller. Detta bör innebära att den styrning av naturgasintroduktionen som kan komma till stånd blir i överensstämmelse med konsumentkol-

lektivets intressen och att den verkställs på sådant sätt att olika konsumentgrupper behandlas rättvist i förhållande till varandra. Undantagandet av värmeförsörjningen i industrins och trädgårdsnäringens byggnader från lagens tillämpningsområde är tillfredsställande motiverat. Då det nya regelsystemet inte bör bli tillämpligt på energiförsörjningen till industriella processer och trädgårdsodling bör det inte heller gälla för den relativt ringa del av de berörda näringsgrenarnas energitillförsel som avser värmeförsörjning i byggnader.

Vidare har näringsutskottet granskat förslaget till ändring i ellagen, vilket innebär att det undantag från eldistributörernas allmänna leveransskyldighet som nu gäller för fjärrvärmeområden utvidgas till att avse också naturgasområden. Förslaget ger inte anledning till erinran.

Stockholm den 1 december 1981

På näringsutskottets vägnar
INGVAR SVANBERG

Närvarande: Ingvar Svanberg (s), Johan Olsson (c), Erik Hovhammar (m), Hugo Bengtsson (s), Sven Andersson (fp), Nils Erik Wååg (s), Margaretha af Ugglas (m), Lilly Hansson (s), Birgitta Hambræus (c), Thage Peterson (s), Tage Adolfsson (m), Lennart Pettersson (s), Bengt Sjönell (c) och Rune Jonsson (s).